

بهترین فیلم های سینمای ملی ایران

چاپ شده در : ماهنامه سینمایی فیلم ویژه نامه روز ملی سینما

زمان انتشار : ۲۱ شهریور ماه ۱۳۸۷

در آغاز متن/نامه مطرح کننده این نظرخواهی به کوشش نیما حسنی نسب، توضیحی آمده بود که برای درک نسبی بودن این نظرخواهی و تفاوت آن با نظرسنجی در مورد بهترین های یک ژانر مشخص، می تواند راهگشا باشد:

همکار گرامی

«سینمای ملی» قطعاً تعریف جامع و مشخصی ندارد، ولی مصداق‌ها و مؤلفه‌هایی دارد که می‌شود با نام بردن از آن‌ها به تعریفی از «سینمای ملی» هر کشور رسید. این نظرخواهی به این قصد انجام می‌شود که با حاصل جمع انتخاب های نویسندگان سینمایی و سینماگران ایرانی به فهرستی از آثار ملی سینمای ایران برسیم و تصویر مشخص‌تری از مصادیق این واژه پرکاربرد این روزها داشته باشیم.

ده فیلمی را که به نظرتان در زمینه‌های مختلف مثل حال‌وهوا، فضا و شخصیت‌پردازی و زمینه‌های فرهنگی مصداق تعریف «سینمای ملی» است، انتخاب کنید. فهرست ضمیمه این برگه شده که گزیده‌ای از آثار سینمایی به تفکیک سال ساخت است که می‌تواند راهنمایی برای این انتخاب‌ها باشد، اما گزینش نهایی با شماست و گزینش فیلم‌ها محدود به این فهرست راهنما نخواهد بود.

انتخاب های نگارنده:

۱. مرگ یزدگرد ۲. حاجی واشنگتن ۳. باشو غریبه کوچک ۴. ناخدا خورشید ۵. اجاره نشین ها ۶. دختردایی گم شده (اپیزودی از فیلم کیش) ۷. آوازهای سرزمین مادری ام ۸. بوتیک ۹. گاوخونی ۱۰. چهارشنبه سوری

و بعد: کمال الملک، مادر، دندان مار، زیر درختان زیتون، سگ کشی، کاغذ بی خط، کمیته مجازات، مارمولک، بیست انگشت، به همین سادگی

توضیح: اول این که انتخاب ها به ترتیب سال ساخت ذکر شده. دوم این که نشانه های درست زیست و ذهنیات مردم در دوره های تاریخی مشخص که حتماً با نگرش رسمی نمی خواند(مثل مرگ یزدگرد و باشو و سگ کشی و مارمولک)، فضا سازی و شناخت روان اقلیم ها و اقوام بومی که حتماً با شعارهای قوم ستایانه نمی خواند (مثل ناخدا خورشید و زیر درختان زیتون و آوازهای سرزمین مادری ام)، ارایه دقیق معضلات همگانی ایران معاصر در روابط زن و مرد (مثل چهارشنبه سوری و بیست انگشت و به همین سادگی) یا در مسائل اجتماعی و اقتصادی (مثل اجاره نشین ها و کاغذ بی خط و بوتیک) و دست آخر، فیلم هایی که اصالت و ایرانیت سازنده را از این طریق ثابت می کنند که «آدمی اصیل تر است که بدی های قوم خود را بهتر بشناسد و بشناساند» (مثل هر سه فیلم مرحوم علی حاتمی در این فهرست بیست گانه ام و همچنین دختردایی گم شده)، مجموعه معیارهای مرا برای شناسایی سینمای ملی تشکیل می دهند. می ماند «گاوخونی» که به شکلی پیشگویانه چند سال پیش ساخته شد و با تمثیل قرار دادن مفهوم سرریز شدن به باتلاق، حالا می تواند به تنهایی فیلم اول و آخر فهرست شخصی ام قرار گیرد.